

שמואל א פרק יד

א ויהי היום, ויאמר יונתן בן-שאול אל-הנער **נשא כליו**, לכה **ונעברה** אל-מצב פלשתים, אשר מעבר **הלז**; ולאביו, לא הגיד. **ב** ושאול, יושב בקצה הגבעה, תחת הרמון, אשר במגרון; והעם אשר עמו, כשש מאות איש. **ג** ואחיה בן-אחטוב אחי איכבוד בן-פינחס בן-עלי כהן יהוה, בשלו--נשא **אפוד**; והעם לא ידע, כי הלך יונתן. **ד** ובין **המעברות**, אשר בקש יונתן לעבר על-מצב פלשתים--**שן-הסלע** מהעבר מזה, ושן-הסלע מהעבר מזה; ושם האחד בוצץ, ושם האחד סנה. **ה** השן האחד **מצוק** מצפון, מול מכמש; והאחד מנגב, מול גבע. {ס} ויאמר יהונתן אל-הנער נשא כליו, לכה ונעברה אל-מצב **הערלים** האלה--אולי יעשה יהוה, לנו: כי אין ליהוה **מעצור**, להושיע ברב או במעט. **ז** ויאמר לו נשא כליו, עשה כל-אשר בלבבך; נטה לך, הנני עמך כלבבך. {ס} **ח** ויאמר, יהונתן, הנה אנחנו עברים, אל-האנשים; **ונגלינו**, אליהם. **ט** אם-כה יאמרו, אלינו, **דמו**, עד-הגיענו אליכם--נעמדנו תחתינו, ולא נעלה אליהם. **י** ואם-כה יאמרו עלו עלינו, ועלינו--כי-נתנם יהוה, ביזנו: וזה-לנו, **האות**. **יא** ויגלו שניהם, אל-מצב פלשתים; ויאמרו פלשתים--הנה עברים יצאים, מן-החרים אשר התחבאו-שם. **יב** ויענו אנשי המצבה את-יונתן ואת-נשא כליו, ויאמרו עלו אלינו, ונודיעה אתכם, דבר; {פ} ויאמר יונתן אל-נשא כליו, עלה אחרי--כי-נתנם יהוה, בידי ישראל. **יג** ויעל יונתן, על-ידיו ועל-רגליו, ונשא כליו, אחרי; ויפלו לפני יונתן, ונשא כליו **ממותת** אחרי. **יד** ותהי המכה הראשונה, אשר הכה יונתן ונשא כליו--**פעשרים** איש: כבחי מענה, **צמד** שדה. **טו** ותהי **חרדה** במחנה בשדה, ובכל-העם--המצב והמשחית, חרדו גם-המה; **ותרגז** הארץ, ותהי לחרדת אלהים. **טז** ויראו הצפים לשאול, בגבעת בנימן; והנה **ההמון נמוג**, וילך **והלם**. {פ}

מילים קשות

עיין בטבלה הבאה וענה על השאלות הבאות:

המילה	פירושה
ונגלינו	וראו אותנו
דמו	עמדו
האות	סימן
ממותת	הורג
צמד	שניים
חרדה	פחד
ותרגז	כעס
ההמון	הרבה אנשים
נמוג	ברחו
והלם	שוק, הלם

המילה	פירושה
נושא כליו	עוזר
ונעברה	נעבור
מצב	בסיס צבאי
הלז	הזה
אפוד	אפודת מלחמה
מעברות	מקום לעבור
שן הסלע	מצוק
מצוק	
ערלים	גויים
מעצור	הפסק

א. על אילו כלים מדובר במונח: "נושא כלים"?

ב. רשום שני מונחים הקשורים לצבא?

ג. מדוע גויים נקראים "ערלים"?

ד. מאיזו מילה מגיעה המילה: "ונגלינו"?

שאלות

1. אל מי פונה יונתן שיעזור לו להילחם נגד הפלשתים?

---

2. למי הוא לא מגלה מה הוא רוצה לעשות?

---

3. מי עוד לא יודע שיונתן הולך להילחם עם הפלשתים?

---

4. מהיכן עוברים יונתן ונושא כליו בדרך למחנה פלשתים?

---

5. הסבר במילים שלך את דברי הפסוק: " **כִּי אֵין לֵהּ מַעְצוֹר, לְהוֹשִׁיעַ בָּרֵב אוֹ בְּמַעַט!**"

---

6. האם נושא הכלים מסכים לעשות מה שיונתן אומר לו? הוכח דברידך!

---

7. מהו הסימן שנתן יהונתן להצלחת המלחמה שלו?

---

8. אילו מילים בפסוקים מחזקים את הסימן של יונתן?

---

9. האם לדעתך יונתן נהג כשורה (עשה בסדר) כאשר עשה סימן זה? נמק!

---

10. מה היו תוצאות המעשה של יונתן?

---

11. מי ראה את הפלשתים בורחים?

יז וַיֹּאמֶר שָׁאוּל, לָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ, פִּקְדוּ-נָא וּרְאוּ, מִי הֵלֵךְ מֵעַמּוּנִי; וַיִּפְקְדוּ, וַהֲנִה אֵין יוֹנָתָן וְנִשָּׂא כָלִיו. יח וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְאַחִיָּה, הַגִּישָׁה אֶרֶוֹן הָאֱלֹהִים: כִּי-הִנֵּה אֶרֶוֹן הָאֱלֹהִים, בַּיּוֹם הַהוּא--וַיִּבְנִי יִשְׂרָאֵל. יט וַיְהִי, עַד דְּבַר שָׁאוּל אֶל-הַכֹּהֵן, וַהֲהִמּוֹן אֲשֶׁר בְּמַחְנֵה פְּלִשְׁתִּים, נִילָךְ הַלַּיְלָה וְרַב; {פ} וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-הַכֹּהֵן, אֲסֹף יָדָי. כ וַיִּזְעַק שָׁאוּל, וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ, וַיָּבֹאוּ, עַד-הַמְּלָחָמָה; וַהֲנִה הִיְתָה חֶרֶב אִישׁ, בְּרֵעֵהוּ--מִהוֹמָה, גְּדוּלָה מְאֹד. כא וַהֲעֵבְרִים, הָיוּ לְפִלְשְׁתִּים כְּאֲתָמוֹל שְׁלֹשׁוֹם, אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בְּמַחְנֵה, סָבִיב; וְגַם-הֵמָּה, לַהֲיוֹת עִם-יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עִם-שָׁאוּל, וַיּוֹנְתָן. כב וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר-אֶפְרַיִם, שָׁמְעוּ, כִּי-נָסוּ, פְּלִשְׁתִּים; וַיִּדְבְּקוּ גַם-הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם, בְּמִלְחָמָה. כג וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא, אֶת-יִשְׂרָאֵל; וַהֲמִלְחָמָה--עֲבָרָה, אֶת-בֵּית אֲוֹן.

מילים קשות

עיינין בטבלה הבאה וענה על השאלות הבאות:

פירושה	המילה
בחרו	ברעהו
disturbance	מהומה
ברחו	נסו

פירושה	המילה
ספרו	פקדו
הבא	הגישה
לכנס	אסף ידך

תפסו	וידבקו
------	--------

קרא לכולם	ויזעק
-----------	-------

שאלות

1. מה מצווה שאול את העם שאיתו לעשות?

---

2. מה מצווה שאול את אחיה לעשות?

---

3. מדוע הוא מצווה אותו לעשות כך?

---

4. מי נוסף למלחמה נגד הפלשתים ביחד עם שאול וחייליו?

---

5. למה הם הצטרפו?

כד ואיש-ישראל נגש, ביום ההוא; ויאכל שאול את-העם לאמר, ארוור האיש אשר-יאכל לחם עד-הערב ונקמתי מאיבי, ולא-טעם כל-העם, לחם. {ס} כה וכל-הארץ, באו ביער; ויהי דבש, על-פני השדה. כו ויבא העם אל-היער, והנה הלך דבש; ואין-משיג ידו אל-פיו, כי-זרא העם את-השבעה. כז ויונתן לא-שמע, בהשביע אביו את-העם, וישלח את-קצה המטה אשר בידו, ויטבל אותה ביערת הדבש; וישב ידו אל-פיו, ותראנה (ותארנה) עיניו. כח ויען איש מהעם ויאמר, השבע השביע אביך את-העם לאמר, ארוור האיש אשר-יאכל לחם, היום; ויעף, העם. כט ויאמר, יונתן, עכר אבי, את-הארץ: ראו-נא, כי-ארו עיני--כי טעמתי, מעט דבש הזה. ל אף, כי לוא אכל אכל היום העם, משלל איביו, אשר מצא: כי עתה לא-רבתה מכה, בפלשתים. לא ויכו ביום ההוא, בפלשתים, ממכמש, אילנה; ויעף העם, מאד. לב ויעש (ויצט) העם אל-שלל (השלל), ויקחו צאן ופקר ובני בקר וישחטו-ארצה; ויאכל העם, על-הדם. לג ויגידו לשאול לאמר, הנה העם חטאים ליהנה לאכל על-הדם; ויאמר בגדתם, גלו-אלי היום אבן גדולה. לד ויאמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו ואיש שניהו, ושחטתם בזה ואכלתם, ולא-תחטאו ליהנה, לאכל אל-הדם; ויגשו כל-העם איש שורו בידו, הלילה--וישחטו-שם. לה ויבן שאול מזבח, ליהנה; אתו החל, לבנות מזבח ליהנה. {פ}

מילים קשות

עיין בטבלה הבאה וענה על השאלות הבאות:

המילה	פירושה
ויעף	נהיה חלש
עבר	קלקל
שלל	מה שנלקח מהאויב
ויעט	התנפל
בגדתם	מאיסה, מעילה
גלו	גלגלו
פצו	התפזרו
שיהו	השה שלו

המילה	פירושה
ניגש	נלחץ
ויאל	קללה
ארוך	מקולל
וניקמתי	לשון נקמה
הלך	נוזל
השבועה	הבטחה
קצה	סוף
ותאורנה	נפתחו עיניו

שאלות

1. מה אומר שאול לעם?

---

2. האם העם שמע בקולו של שאול?

---

3. מדוע יונתן אכל מהדבש?

---

4. איך הוא אכל מהדבש?

---

5. מה קרה לו אחרי שאכל מהדבש?

---

6. כיצד מגיב יונתן לקללה של אביו?

---

7. מה היה חטאם של העם במלחמה נגד פלשתים?

8. כיצד מגיב שאול למעשה העם?

9. מה עושה שאול בסוף המלחמה?

לו ויאמר שאול נרדה אחרי פלשתים לילה ונבזה בהם עד-אור הבקר, ולא-נשאר בהם איש, ויאמרו, כל-הטוב בעיניך עשה; {ס} ויאמר, הכהו, נקרבה הלם, אל-האלהים. לז וישאל שאול, באלהים, הארד אחרי פלשתים, התתנם ביד ישראל; ולא ענהו, ביום ההוא. לח ויאמר שאול--גשו הלם, כל פנות העם; ודעו וראו--במה היתה החטאת הזאת, היום. לט כי חי-יהוה, המושיע את-ישראל--כי אם-ישנו ביונתן בני, כי מות ימות; ואין ענהו, מכל-העם. מ ויאמר אל-כל-ישראל, אתם תהיו לעבר אחד, ואני ויונתן בני, נהיה לעבר אחד; ויאמרו העם אל-שאול, הטוב בעיניך עשה. {ס} מא ויאמר שאול, אל-יהוה אלהי ישראל--הבה תמים; וילכד יונתן ושאול, והעם יצאו. מב ויאמר שאול--הפילו, ביני ובין יונתן בני; וילכד, יונתן. מג ויאמר שאול אל-יונתן, הגידה לי מה עשית; ויגד-לו יונתן, ויאמר טעם טעמתי בקצה המטה אשר-בידי מעט דבש--הנני אמות. {ס} מד ויאמר שאול, כה-יעשה אלהים וכה יוסף: כי-מות תמות, יונתן. מה ויאמר העם אל-שאול, היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל--חלילה חי-יהוה אם-יפל משערת ראשו ארצה, כי-עם-אלהים עשה היום הזה; ויפדו העם את-יונתן, ולא-מת. {ס}

מילים קשות

עיין בטבלה הבאה וענה על השאלות הבאות:

המילה	פירושה
וילכד	נתפס
הפילו	הגרלה
ויפדו	הצילו

המילה	פירושה
ונבוזה	ניקח שלל
הלם	עד כאן
לעבר	לצד

שאלות

1. מה מצווה שאול את העם לעשות לפלשתים?

2. מה עושה הכהן לפני כן?

3. האם ה' עונה לשאול? הוכח דבריד!

---

4. כיצד מגיב שאול לכך שה' לא עונה?

---

5. מי יוצא בהגרלה שעושה שאול?

---

6. מה מציע שאול לעשות?

---

7. איך מגיב העם לדברי שאול?

מו וַיַּעַל שְׂאוּל, מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים; וּפְלִשְׁתִּים, הָלְכוּ לְמִקּוֹמָם. מִזֶּה וְשְׂאוּל לָכַד הַמְּלוּכָה, עַל-יִשְׂרָאֵל; וַיִּלְחֶם סָבִיב בְּכָל-אֵיבָיו בְּמוֹאָב וּבְבְנֵי-עַמּוֹן וּבְאַדּוּם וּבְמִלְכֵי צוּבָה, וּבְפְלִשְׁתִּים, וּבְכָל אֲשֶׁר-יִפְנָה, יִרְשִׁיעַ. מִחַ וַיַּעַשׂ חֵיל, וַיֵּךְ אֶת-עַמְלֵק; וַיַּצֵּל אֶת-יִשְׂרָאֵל, מִיַּד שִׁשְׁחָו. {פ} מִטּוּ וַיְהִי בְּנֵי שְׂאוּל, יוֹנָתָן וַיִּשׁוּי וּמִלְכִישׁוּעַ; וְשָׁם, שְׁתֵּי בָנָתָיו--שָׁם הַבְּכִירָה מֵרֵב, וְשָׁם הַקְּטָנָה מִיכָל. נָ וְשָׁם אִשְׁתּוֹ שְׂאוּל, אַחִינֹעַם בַּת-אַחִימֶעַץ; וְשָׁם שָׂר-צָבָאוּ אֲבִינֵר, בֶּן-נֵר דוֹד שְׂאוּל. נָא וְקִישׁ אֲבִי-שְׂאוּל וְנֵר אֲבִי-אַבְנֵר, בֶּן-אַבִּיאל. {ס} נָב וַתְּהִי הַמְּלַחְמָה חִזְקָה עַל-פְּלִשְׁתִּים, כָּל יְמֵי שְׂאוּל; וְרָאָה שְׂאוּל כָּל-אִישׁ גִּבּוֹר, וְכָל-בֶּן-חֵיל, וַיֹּאסְפֵהוּ, אֵלָיו. {פ}

מילים קשות

עיינ בטבלה הבאה וענה על השאלות הבאות:

פירושה	המילה
הראשונה	הבכירה
אויבים שלו	שסהו
ראש החיילים	שר צבא

פירושה	המילה
עלה	ויעל
תפס	לכד
ניצח במלחמה	ויעש חיל

שאלות

1. סכם בקצרה את תוצאות מלחמותיו של שאול!

---

2. את מי מינה שאול להיות שר הצבא שלו?
